

grøfter og lign., ligesom der vil være markante overgange i forhold til højskov og plantage samt til agerarealer, der er i omdrift.

Visse hårdt græssede overdrev kan være næsten uden opvækst af vedplanter (buske, træer).

7. Særligt om arealberegning

Mellem de fleste af de ovenfor nævnte naturtyper er der i mange tilfælde meget jævne og glidende overgange, f.eks. fra eng til mose, fra rørsumpe til kratbevoksede områder og fra hede til mose. De nævnte overgange med små ændringer i vegetationssammensætningen vil bero på helt lokale variationer i jordbundens type og vandindhold.

Ved arealberegningen af sådanne biotopkomplekser lægges det samlede naturareals størrelse til grund. Småbiotoper, der ikke i sig selv opfylder størrelseskriteriet, vil således kunne være omfattet af beskyttelsesordningen, hvis de støder op til eller indgår i arealer med andre naturtyper, som er omfattet af beskyttelsesordningen jf. bl.a. bemærkningerne herom i pkt. 6.3. og 6.4. samt om småsøerne i pkt. 6.1.

Ved afgrænsningen af arealet lægges endvidere til grund, at der skal være tale om et sammenhængende areal.

Med *sammenhængende areal* forstås et område, som i naturfredningsmæssig henseende kan karakteriseres som en funktionel helhed. Dette indebærer, at en hede, eng, mose, eller et overdrev eller kombinationer af disse naturtyper kan anses som sammenhængende i naturfredningslovens forstand, uanset om området i et vist omfang er gennemskåret af f.eks. mindre veje, brandbælter, vandløb, små skovparceller, hegn, herunder levende hegn m.v. I øvrigt må det bero på et konkret skøn i det enkelte tilfælde, om et areal kan anses som sammenhængende, herunder om de »fremmede elementer« er så væsentlige, at der såvel landskabeligt som biologisk set ikke er tale om helhed. Disse elementer må derfor udgøre en relativ beskeden del af det samlede areal, for at der kan ses bort fra dem ved afgørelsen af, om området er »sammenhængende«.

Det bemærkes, at *ejerforholdet* er uden betydning for afgørelsen af, om et areal er sammenhængende. Præcise regler om arealberegningen kan fastsættes med hjemmel i § 43 b, stk. 7, jf. afsnit 5.4. ovenfor.

8. Forespørgsler

De hidtil gældende bekendtgørelser vedrørende naturfredningslovens §§ 43–43 b har hjemlet en særlig forespørgselsordning. Efter denne påhviler det amtsrådet henholdsvis Hovedstadsrådet, at give op-

lysning om, hvorvidt et givet areal er omfattet af godkendelsesordningen. Såfremt oplysning herom ikke er afgivet inden en vis frist har virkningen været, at lodsejerne har kunnet gennemføre foranstaltningen uden tilladelse efter lovens §§ 43–43b. Erfaringerne har vist, at denne forespørgselsordning næppe har haft en stor praktisk betydning, samtidig med at den har givet anledning til væsentlige administrative problemer, især ved vurderingen af, hvorvidt tilkendegivelser fra amtskommunerne, henholdsvis Hovedstadsrådet, om at et areal ikke er omfattet af godkendelsesordningen, har kunnet påklages til Miljøministeriet. I forbindelse med udarbejdelsen af kommende administrative retningslinjer vil det blive taget op til overvejelse og forhandling med de berørte parter, om der er grund til at bevare denne forespørgselsordning. Det må herved forudsættes, at amtsrådene, henholdsvis Hovedstadsrådets afgørelser efter lovforslagets §§ 43, stk. 1 og 43 a, stk. 1, om, at et areal eller en foranstaltning ikke er omfattet af godkendelsesordningen, skal kunne påklages efter de almindelige regler, og at de formelle regler om offentliggørelse og klagevejledning m.v. også gælder for sådanne afgørelser.

Til nr. 14

1. Indledning

I lovforslagets § 43 c er der indsat en bestemmelse, der giver miljøministeren hjemmel til efter aftale med landbrugsministeren at fastsætte regler om beskyttelsesbrømmer omkring vandløb, søer og moser og lignende.

I forbindelse med drøftelserne i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om regeringens marginaljordsstrategi i maj 1987 tilkendegav miljøministeren, at der skulle skabes mulighed for:

- at udlægge beskyttelsesbrømmer på begge sider af offentlige og større, private vandløb,
- at udlægge tilsvarende brømmer omkring moser, søer og heder, samt visse ferske enge og overdrev,
- at udlægge bredere beskyttelseszoner langs visse vandløb med et konkret fastlagt indhold, og mod kompensation til landmanden

Et bredt flertal i udvalget var enig i, at der burde udlægges beskyttelsesbrømmer langs de nævnte naturtyper.

Gennemførelsen af ekstensiveringsordningen, ordningen vedrørende de miljøfølsomme områder og den kommende »set-aside« ordning vil give mulighed for at yde sådanne tilskud til landmænd, som udlægger beskyttelsesbrømmer langs vandløb og